

Budapesten születtem és egészen a 60-as évek elejéig a pesti oldalon laktam, olyan függőfolyosós bérházban, ahonnan az égboltból csak egy kis darab látszott, a konyhában csak egy falikút, a közös mellékhelyiség pedig a folyosó végén volt. Fiatal házasként 1963 őszén költöztünk Budára a feleségemmel és a két gyerekkel. A változást nem csupán a két szoba és a fürdőszoba jelentette. Egészen más volt az élet a Rózsadomb alján lévő dimbes-dombos utcácskában, mint egész korábbi életemben. Esténként, a szélesre tárt ablaknál állva jól esett beleszagolni a friss levegőbe. A gyerekek szívesen játszottak a papkertben, ami azóta már nincs. Nagy részét eladták, beépítették. Gyakori program volt a családi séta a Rózsadomb oldalában, a zezugos, virágillatú kis utcácskákban.

A mi keskeny utcánkban még két irányú közlekedés volt, és a közelben, a szemközti családi házban (azóta már lebontották, modern, ötemeletes társasház épült a helyére) lakott egy olimpiai bajnok vívónő a férjével. A garázsukban pedig nem más, mint egy – ritkaság számba menő - Volvo gépkocsi állt. Akkoriban ez volt az egyetlen autó az utcában. Néhány év múlva megvettem az első kocsimat, egy Zastava 750-est, amivel rendszeresen a házunk előtt parkoltam és sértve éreztem magamat, ha valaki a „helyemen” állt, mivel bőven volt parkolóhely az utcában. Ahogy múltak az évek, megnőtt az forgalom, a mi csendes kis utcánk is megtelt parkoló autókkal és hamarosan kitették az egyirányú jelzőtáblákat is. A 80-as években a főútvonalakon csaknem minden sarkon közlekedést irányító jelzőlámpákat szereltek fel. Ekkor már szerencsésnek érezhettem magamat, ha az utcánkban bárhol találtam parkolóhelyet. De nem ez volt a legnagyobb baj. Földszinti lakásunk egyik szobájának és a konyhának az ablaka az utcára nyílt. Hol voltak azok a szép idők, amikor nyitott ablaknál aludtunk és áradt be a tiszta, jó levegő! Az autósok hamar rájöttek, hogy a Mártírok úti (a mai Margit körúti) jelzőlámpákat ki lehet kerülni, ha a Budai László utcát választják helyette. Ez azonban azt jelentette, hogy a mi utcánk hajnaltól, késő estig tele volt autókkal. Házunk az emelkedő alján volt, ezért aztán mindenki a mi ablakunk előtt adott jó nagy gázt. Soha többé nem nyithattunk ablakot az utca felé... A keskeny utcában, a kipufogógázok bűze és a por mellett elviselhetetlen zajt is keltett a magas házak között hömpölygő autófolyam. A kétezres századforduló idejére már tarthatatlannak és kilátástalannak éreztük helyzetünket. A gyermekeink régen kirepültek, döntenünk kellett a jövőnket illetően. Sok választási lehetőségünk nem volt. Ha maradunk, akkor testileg-lelkileg hamarosan kikészülünk. Ezért úgy döntöttünk, hogy megpróbáljuk a lehetetlent: elköltözzünk egy levegő- és zajszennyezés mentes környékre.

2005-ben, 72 éves koromban költöztünk a Zsíroshegyi útra, annak is a Nagyrét utcához közeli végébe, ahol csendes nyári estéken a lanyha szellő olykor-olykor a sarki kerthelyiségből származó pörkölt illatával is meglegyint. A szó minden értelmében fellélegeztünk. Az utcában volt ugyan gépkocsi közlekedés, és a reggeli iskolakezdekéskor egymás után hozták a gyerekeket az autók a közeli iskolába, de napközben és éjszaka alig volt forgalom. Később kiderült, hogy a Zsíroshegyi út a környék egyik legérdekesebb utcája. Ennek az útnak külön élete van: télen-nyáron tele van kirándulókkal és hátizsákos, kétbotos turistákkal. Az itteniek esténként a kutyáikkal sétálgatnak, amit a helybéli négy lábúak minden alkalommal nagy izgalommal várnak. A házőrzők vad morgásokkal és ugatásokkal fogadják sétáló társaikat, mi pedig jól tudjuk, hogy ez csak amolyan kutyaszínjáték. Ha véletlenül nyitva marad egy kapu, akkor is csak a kerítés résein keresztül árad a hadüzenet, a világ minden kincséért sem rohanna ki egyik hős kutya sem verekedni a sétálókkal.

A Zsíroshegyi út csaknem két kilométer hosszú, keskeny utca, kétoldalt kertes családi házakkal, rengeteg fával, díszbokrokkal és a Nagyrét utcától egészen az Ördögárok utca felső szakaszáig tart. Az itt vonuló hátizsákos turisták többnyire a villamos hűvösvölgyi végállomásától sétálnak erre és legtöbbjük úti célja a Remete-szurdok völgye. Sokan megállnak egy kis pihenőre, még mielőtt az Ördögárok utcához érne az út. Itt van ugyanis a Máriaremetei Szent kút, amelyről állítólag ez a környék a nevét kapta. A legenda szerint Mátyás király, amikor ivott a kút vizéből, azt mondta: ez hideg kút. A Zsíroshegyi út az Ördögárok utcánál szinte nyílegyenesen folytatódik egy kellemes kirándulásra invitáló, a szurdokon végig vezető hangulatos erdei ösvényen. A szurdok alján az Ördögárok patak csörgedez, kétoldalt közel százméternyit magasodnak a sziklafalak. Az út jól járható kerékpárral, és babakocsival is végig lehet menni rajta. Az ösvény és a kirándulás az apró Remeteszőlös településnél ér véget, de érdemes néhány lépést még megtenni, mert nagyszerű művészek tolmácsolásában meghallgathatunk Örkény egyperceseket, egy ebből a célból felállított telefonfülkében.

A Zsíroshegyi út sosem kihalt, és nem csak turisták járnak itt. A házból kilépve mindig találkozunk emberekkel, babakocsit toló anyukákkal, kerékpározó, rollerozó gyerekekkel (és felnőttekkel). Ez nem is utca, ez egy korzó. Csak néha töri meg a nyugalmat és a békességet egy-egy őrült, száguldozó motoros, vagy autós. Ilyenkor az indulatok is magasba szöknek, de ez nem tart sokáig, folytatódik a séta, miközben a magyar szó mellett gyakran hallani idegen nyelvű beszélgetéseket is. Sok külföldi lakik ezen a környéken, akik szívesen csatlakoznak a Zsíroshegyi úti korzózókhoz. Kocogáshoz is ez a legjobb terep, mivel itt nem közlekedik busz. Amikor tavasszal a fák kilombosodnak és elkezdődik a virágzás, talán akkor a legkellemesebb

végig kocogni, vagy kerékpározni a színes virágokban pompázó úton. Az akác, a bodza és a többiek bódító illatokkal csalogatják ki az embereket. Van még valami, amitől különleges hely a mi Zsíroshegyi utunk. Itt az emberek nem mennek át a másik oldalra, ha ismerős jön szembe, hanem megállnak, köszönnek, sőt, beszélgetnek is egymással. Forró, nyári vasárnap estéken, kis fantáziával akár egy mediterrán, tengerparti város főutcájába képzelheti magát az ember.

A házak és kertek többnyire szépen gondozottak. A múlt század elején kezdett benépesedni ez a környék, néhány ház még ma is áll azokból az időkből. Szívesen nézegetem ezeket az öreg épületeket, mert szépek. Ide illenek tornyos tetőikkel és verandáikkal, mohával fedett cserepeikkel. Az új építésű házak már nem annyira tetszenek. Felteszem, hogy korszerűségük folytán jobb, kényelmesebb bennük a lakhatás, de véleményem szerint hiányzik belőlük a szépség, és többnyire nem illeszkednek a Máriaremetei környezetbe. A legújabb divatú házakra meg nem is nézek szívesen, mert szürke, fekete színükkel, ötletlen vonalvezetésükkel leginkább egy ravatalozóra emlékeztetnek. Szerencsére nincs olyan sok belőlük. Mozgásterápiai okokból háromkerekű elektromos triciklim van, amihez egyszer ki kellett hívni a szervizt. A hiba elhárítása után a szaki elment egy próbakörre. Félóra múlva már kezdtem aggódni: netán valami baja esett? Amikor megjött, elnézést kért, de még életében nem járt erre és annyira megragadta a Zsíroshegyi út szépsége, hangulata, hogy elbámészkodta az időt... Nem is gondolta, hogy ilyen utcák léteznek Budapesten.

Jóleső érzés kimondani, hogy szeretünk itt élni. Kevés olyan tényező van, ami megszépíti az öregséget, de ez feltétlen közéjük tartozik. Emellett vannak olyan dolgok is, amelyek miatt bizony néha elszorul az ember szíve, mert félti unokái, dédunokái jövőbeli környezetét. Ilyenek például a gyakori fakivágások. Amikor ideköltöztünk, a túloldali járdán állt két gyönyörű vadgesztenyefa. Akkora törzsük volt, hogy egy ember nemigen tudta átölelni. Idős, de szép, egészséges fák voltak és az önkormányzat rendszeresen gondozta őket. Évente egyszer, hajnalban megjelent egy jókora munkagép és iszonyú zajjal lepermetezte a fákat, amelyek meg is hálálták ezt a gondoskodást. Természetesen ezek a fák nem voltak lakatlanok. Számtalan énekesmadár fészkel rajtuk, néhányszor megfigyeltünk egy gyönyörű szajkó párt is. Úgy tíz évvel ezelőtt eladták a telket. A házépítés előtt egyszer csak megjelentek a munkagépek és mindkét fát kivágták. Helyébe silány bokrokat ültettek, nehogy valaki oda parkoljon. Azóta kevesebb lett a madárcsicsergés és az óvodások sem jönnek már ősszel vadgesztenyét szedni... Bizonyára több lett a napfény az új házban, de az utcánk kétségtelenül szegényebb lett. Sokan nem is tudják, milyen szerencsések, hogy itt élhetnek.

De jó lenne, ha ezt a békét, nyugalmat megmenthetnénk a következő generációknak is!